

Арнайы білім беру қажеттіліктері дегеніміз – білім алдушының бейімделген негізгі жалпы білім беру бағдарламасын игеру үшін арнайы жағдайлар жасау қажеттілігі.

АСБ бар балалардың ерекше білім беру қажеттіліктерін білу қажет:

- бейімделген негізгі жалпы білім беру бағдарламасын әзірлеу;
- бейімделген білім беру бағдарламасын әзірлеу;
- балаларға білім беру мазмұнын анықтау;
- арнайы білім беру жағдайларын жасау;
- жеке білім беру маршрутын таңдау;
- түзету жұмыстарын және психологиялық-медициналық-педагогикалық қолдауды жүзеге асыру;
- жеке оқу жоспарын құру;
- жоспарланған нәтижелерге қол жеткізуді бағалау жүйесін құру және т.б.

АСБ бар білім алушылардың білім беру қажеттіліктерінің 4 тобы бар

1 топ - білім беру процесін арнайы ұйымдастырумен байланысты білім беру қажеттіліктері:

- а) мамандардың құзыреттілігінің қажеттілігі.
- б) білім беру маршрутын дараландыру қажеттілігі.
- в) білім беру ортасын бейімдеу қажеттіліктері мыналардың қажеттілігін білдіреді:
-көрнекі құрылымдық орта құру;

-мотивациялық жайлы орта құру;

г) фронтальды жаттығуларға алдын-ала дайындықтың қажеттілігі.

д) мектептегі оқытудың бастапқы кезеңіндегі бейімделген кезеңге қажеттіліктер.

е) бейімделген негізгі жалпы білім беру бағдарламасын (АББ) және / немесе бейімделген білім беру бағдарламасын (АБЖ) әзірлеу кезінде жан-жақты психологиялық-педагогикалық қолдаудың қажеттілігі.

ж) мұғалімдер мен ата-аналардың іс-әрекеттерін үйлестіру қажеттілігі.

з) білім беру нәтижелерін жеке бағалау қажеттілігі.

2 топтық - негізгі жалпы білім беру бағдарламасының мазмұнын бейімдеуге байланысты арнайы білім беру қажеттіліктері

а) бейімделген негізгі жалпы білім беру бағдарламасының мазмұнын дараландыру қажеттілігі.

ә) әлеуметтік (өмірлік) құзыреттіліктерді қалыптастыру қажеттілігі.

в) академиялық / білім беру мақсаттарын балама мақсаттармен ауыстыру қажеттілігі.

г) негізгі жалпы білім беру бағдарламасының мазмұнын жеңілдету қажеттілігі.

Арнайы білім беру қажеттіліктерінің 3 тобы - оқу материалын «ұсыну» әдістерін бейімдеуге байланысты қажеттіліктер:

а) оқу материалын ұсынудың оңайлатылған әдістерінің қажеттілігі.

б) нұсқауды жеңілдету қажеттілігі.

в) қосымша визуалды қолдаудың қажеттілігі.

г) қосарланған талаптарды жою қажеттілігі.

д) білім беру тапсырмаларын жеке дәйекті кезеңдерге бөлу қажеттілігі.

4 топ - арнайы білім беру қажеттіліктері - даму, әлеуметтену және бейімделудегі қиындықтарды жеңуге байланысты қажеттіліктер:

а) бейімделмеген мінез-құлыққа балама ретінде әлеуметтік қолайлы мінез-құлық пен іс-әрекетті дамыту қажеттілігі.

б) қарым-қатынасты қолдау және дамыту қажеттілігі

в) әлеуметтік өзара әрекеттесу дағдыларын қалыптастыру қажеттілігі.

г) әлеуметтік-тұрмыстық дағдылар мен өзіне-өзі қызмет ету дағдыларын қалыптастыру қажеттілігі.

д) әлеуметтік тәжірибені жинақтау және кеңейту қажеттілігі

е) әлеуметтік құбылыстар, оқиғалар мен жағдайлар туралы идеяларды кеңейту қажеттілігі

ж) эмоциялар, оларды білдіру тәсілдері және олардың себептері туралы адекватты идеяларды қалыптастыру қажеттілігі.

з) өзіңіз және қоршаған орта туралы біртұтас, жүйеленген идеяларды қалыптастыру қажеттілігі.

е) кәдімгі күн тәртібін біртіндеп өзгерту және стереотиптерді кеңейту қажеттілігі.

АҚМОЛА ОБЛЫСЫ БІЛІМ БАСҚАРМАСЫ
«ОБЛЫСТЫҚ ПСИХОЛОГИЯЛЫҚ –
МЕДИЦИНАЛЫҚ - ПЕДАГОГИКАЛЫҚ
КЕҢЕСІ» КММ

**«АУТИСТИК СПЕКТРИ
БҰЗЫЛҒАН БІЛІМ
АЛУШЫЛАРДЫҢ ЕРЕКШЕ
БІЛІМ БЕРУ
ҚАЖЕТТІЛІКТЕРІ»**

Мекен-жайымыз: Көкшетау қ;
Абай к. 112 «А»
Байланыс тел: 40-19-11;
Сайт: pt0022.kokshetau.aqmoedu.kz
E-mail: pmpk_07@mail.ru
opmpk@agmoedu.gov.kz

